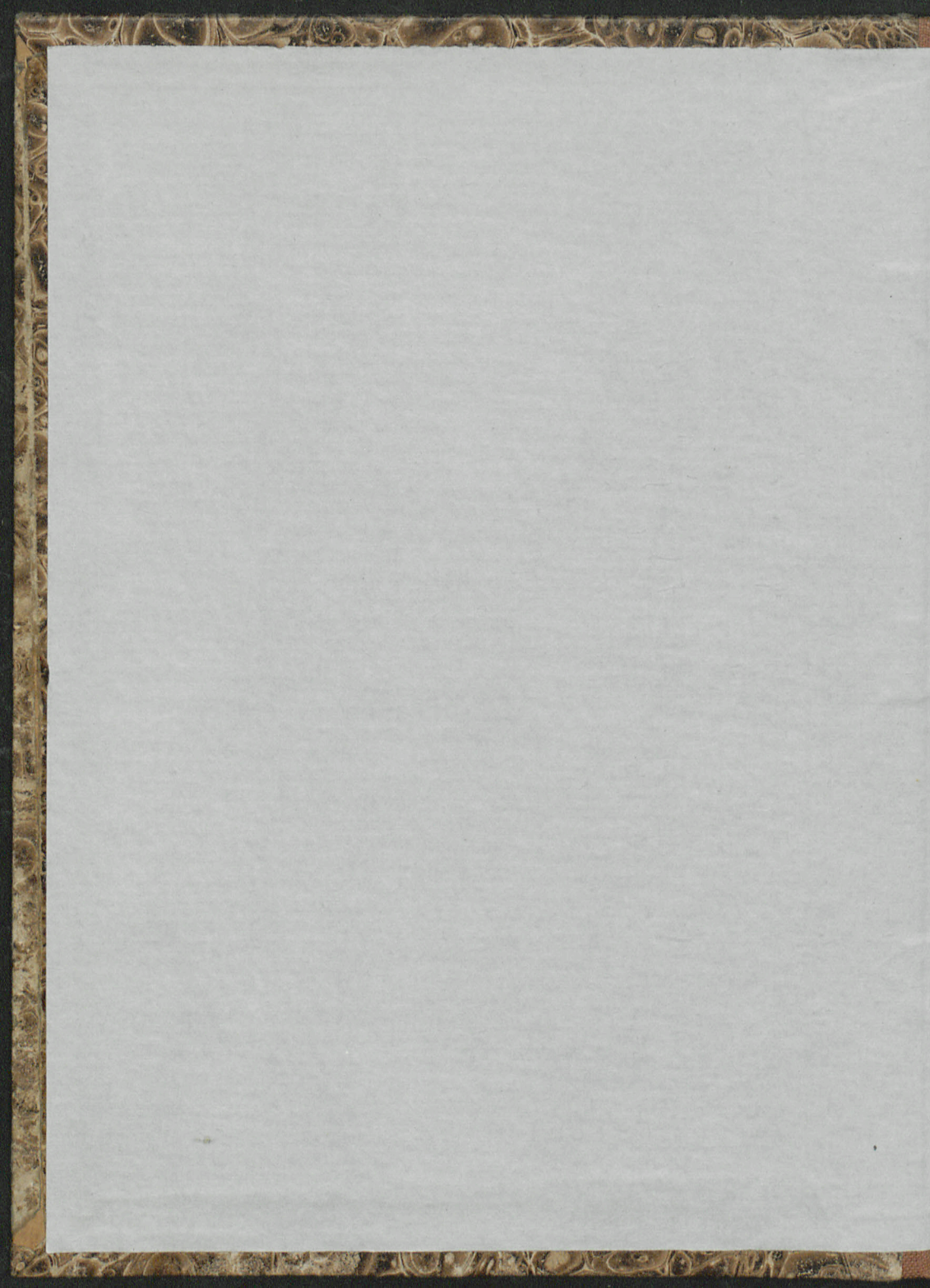

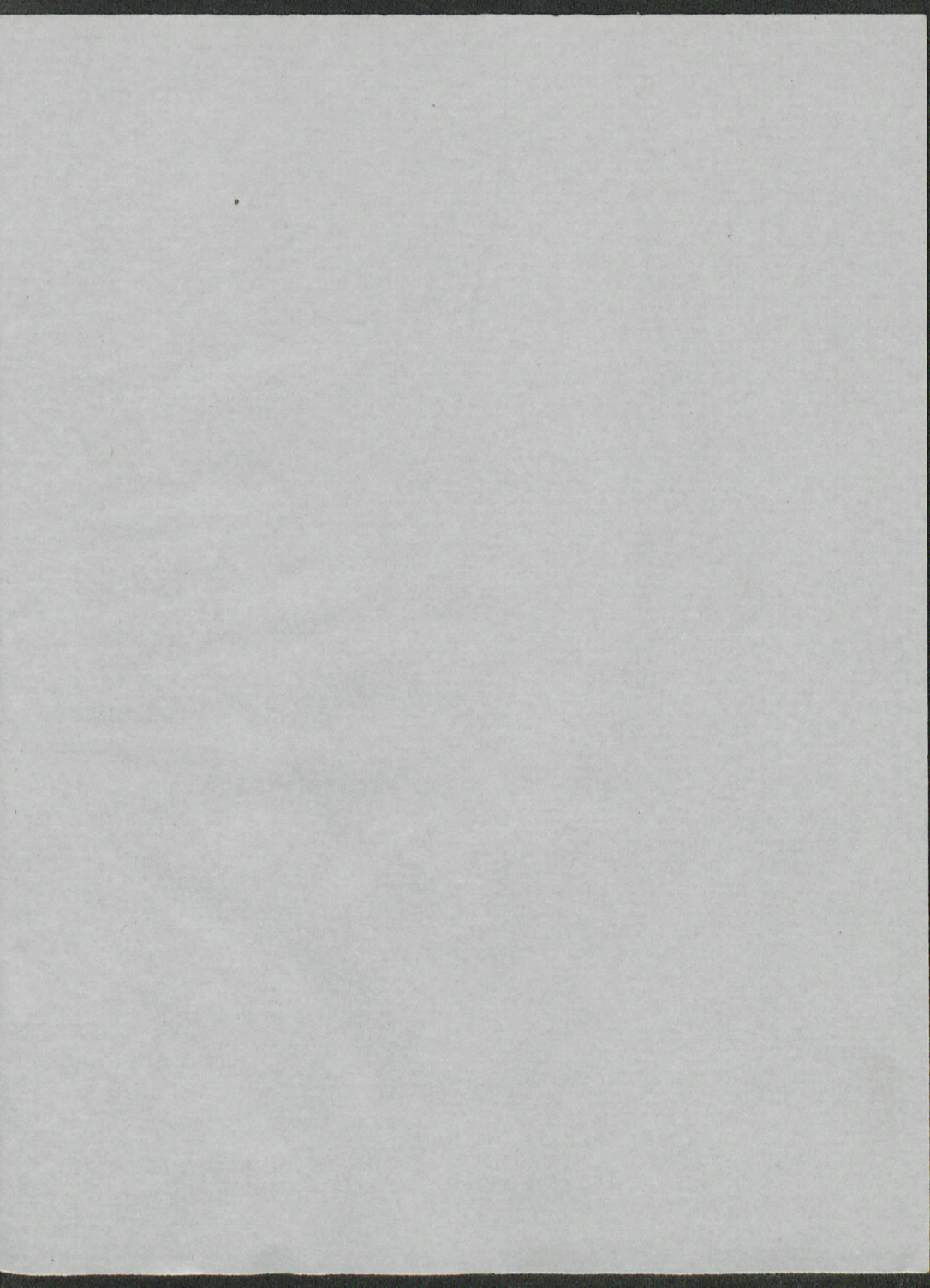
BIBLIOTEKA

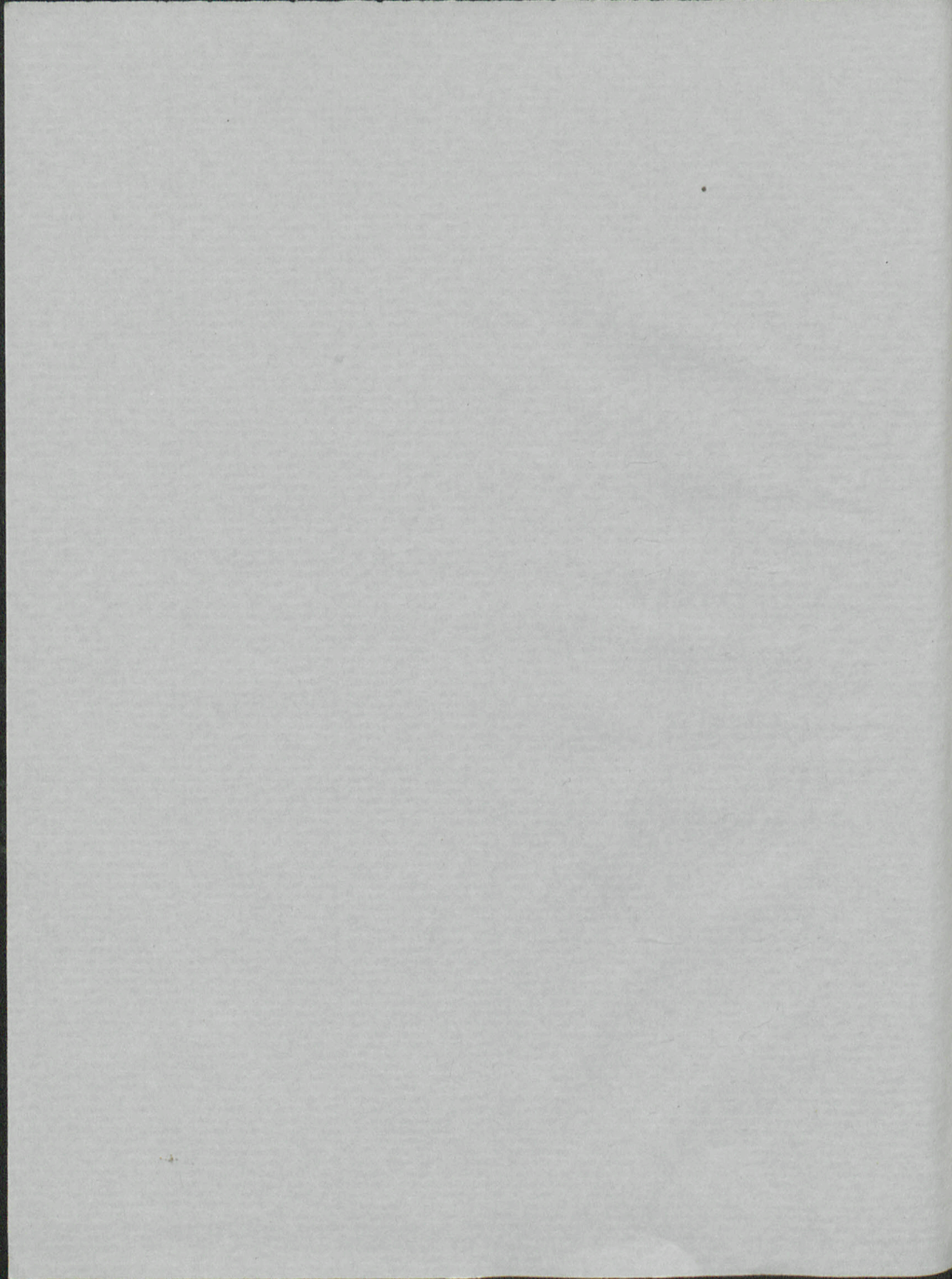
Zakł. Nar. im. Ossolińskich

XVII

5204

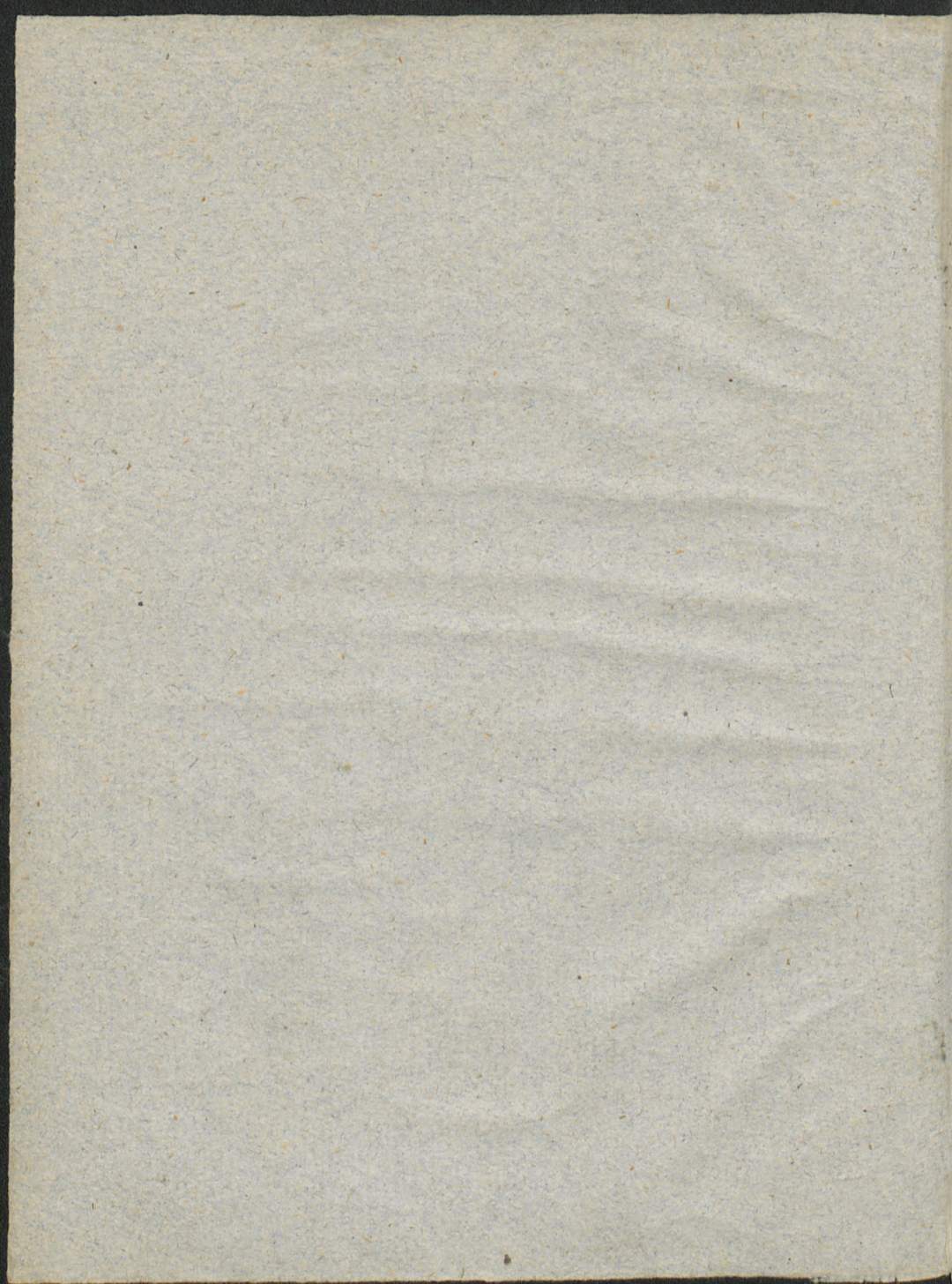

Antor:

Gruckowski

CHORAGIEW WANDALINOWA²

W krákonie, Roku Páń: 1607.

2.314

NAIASNIEYSZEMV XI AZECIV
PANV
WLADYSŁAWOWI
KROLEWICOWI POLSKIE MV,
Swedzkiego Krolestwá dziedziconi,
Xiazęciu Filándskiemu, &c.

WAndálin wynurzony z Wisły/ten proporzec
Własnie Polskiej Oyczyzny y Węgierskiej dwórzec
Panie moy wprzod ci nieście : Skárzacie feroce
Tá niepokoy Sweywoli/ktora go ktopoce/
psniac w państwie Lechowi mestwo slusney miary z
Dajzac twej czci tryumfu w Turcech nad Jáneczary/
Ktorey z swiatem winezuie Kray Polski na nowie :
Dajzym leśni faunowie/ dzicy Satyrowie
Spiewaia/pragnac z toba swiat ogarnac Slawa/
Ze ci tam dzis ozyia/z rzadem/z Polska sprawa/
Gdzie swe Skonie zaprzaga zwyciestwo w woz zloty/
Mnozjac pokoy z zyznoscia : gdy szesny wiek enoty
Otoza/wnet czas stary twarz przykra odmiodzi/
W kłopot niewnoszone lata z nim ostodzi.
Tumaczyć mu nie zdołam w żalu dawney mowie/
Rozumiem ze lepiey sam twej dzielności powie.
Gdyć państw mianych moc w reku iak Synowi stawi/
Co sam nie mogł to siła twej rady naprawi.
Przymi słaba rzecz poddáństwa/ w Stowieniskim Tryonie/
Bog Wislny pozar Chamski chce zgásić w Koronie.
Aleć mie sam gátezia po grzbiecie zaymuie/
Tefno go ze Sweywoli dawno nie sturmuie.

Jan Iurkowski.

W A N D A L I N

Abo

W I S L N Y B O H A T Y R

Wskiało mie widźcie choć mam ná łbie dzewá/
 A twarz darniem zakryta / y kámiennie trzewá/
 Z ktorých wam wieczne płyna żywe Wisłne zdrowá/
 Płáč moy Wisłá wyrażá / žal to / lý to moie : (ie/
 Niestwornosc moich synow w rzekę mie zmienitá/

Wzgárdnie niezgodá moy grzbiet gora obćiażyłá,
 Przeciém żyłak Polacy w pámieci wáś Przodok/

Trwożac głosem w stawionym światá wšytek sřzodek.
 Otwieráiac wam ziemię / wrotá tey przybytki/

Dawšy w rece niewodziecne : á was dźierżá zbytki.
 Dźis mie w płáč / w háńba sřozśa przez swoy miecz niesiećie/

Gdy wšyscy moy kárk depeac / domá krew swa žmiećie/
 Obracáiac cześć / kray moy / opáł y ná nice :

Žginatem wáś Wándálin / ktorým wšerz gránice
 Po morze Adryáctie od zmářzłego zdožil/

Wam sliżne Greády z Tymphámi sposobil/
 Že was syta žyznoscia choynie bogáćily/

W dostátku wšytko miánym niezwalczonych cžćily.
 Moy poczatek Wloewic Jászet rozrodzony :

Moiá głowá chetpliwa Tymrod rozroźniony :
 Twiřkon / Gomer / Jászená / to Przodkowie moi/

Po tych trzy sta tysiecy meźow moy rzad zbroi/
 Žeby w zgode rozny lud meřtwem zgromáďzáli/

A inž byli wšytek świat práwie zwoiowáli/
 Prožno Wtoch miast zburzonych niezgodny žáluie/

Bog wielki žłosc osobná przez mie tám řturmuie.

Zaczyn moi w starości Synowie mie sami.
 Kwac pogeli o dzialy / a ta nad Cetrami
 Gdy sukam raby z nieba / wnet mie moy placz gorzki /
 Pod gora nieboty gna odmienil w dziwo morzki.
 Potym tez dla rozruchow CZECH y LECH z Psar wysli /
 A ob Krupirzeki tu z Karwackich ziem przysli.
 Gdy zas KRAKVS moy brzeg wziat z Boskiej opatrznosci /
 Zwitnatem tal z Pogany / w ich sprawiedliwosci / (dzie /
 W ich cnotach przyrodzonych / w mierze / w wstydzie / w zgo /
 Niemtey tez w Chrześciańskiej w znowiedney pogodzie /
 W slawie / wiesci / w pamieci / w glosie / y imieniu /
 A ozdobniey w swym zgodnym Polskim pokoleniu /
 O krzesciwszy sie z Bozkami z drugiemu dziwami /
 Gdy Bog wielki w te ziemie zawital z cudami /
 W to przystowie wen daley przy imieniu dawnym /
 Zostatem Wándalinem : swoim synom slawnym
 przyklad / wzor / we wfsem dajac : by sie lud Poganskich
 Zaprzal bledow / a cnym byl w cnotach Chrześciańskich /
 Nie siedzac / nie proznujac / w domu marnotrawnym /
 Nie dawajac zamierzchnac cnotom starodawnym
 W cieniu nocy stromotney / Lecie w Stoińce Stawy
 Wiodac przez dzień iasniefy / swodicy mezney sprawy.
 Wen daley zafse mowiac z bytkow y niezgodzie /
 Prywacie / z zabobony / Poganskicy swobodzie.
 Jak wprzod moi Synowie gdy Bogá nie znali /
 Dla Stawy ten swiat w koto meżnie woiowali.
 Tak dzis mowiac dla nieba y dla Boskiej chwaly /
 Wen daley inz Moskiewskie strusmy Chamskie strzaly.
 Inz zemna wfelki rodzaj mowit ze z Putnocy /
 Mial meżny LECH wziac reka swiata w fystkie mocy.
 Inazey widze idzie ten zegar z obroty /
 Co mial swiat brac / swiat go zrze zgubnemi przymioty.

Zginalem z ta nádsieia : vstal glos cnych ludzi :
 Spiycie ná smierc Polacy / pozar was obudzi.
 Já skucami grzbiet máiac srodze obciazony/
 Ktoremu lud moy nedznie gldem wyniszezony/
 Stowym swey podniesc niemogt / á oglosic iásnie/
 Ze wam wiedzie niezgodá spustosenie stráśnie :
 Vpátrzytem zdáleká trwogez každey strony/
 Sctáná gore / inž pádna Sasiedzkie obrony.
 A inž widze vpáddy : vpádt sasíad márníe
 W niezgodsie / ták w niezgodsie twoy kray zguba gárnie.
 Grek wezora pádt / Wegrzyn dzis / Lech intro znác trzeba
 Vpádníe / nie dali Bog w rádšie zгоды z niebá.
 Ják czesto krew swa leia Koronni Synowie/
 Inž kaza pásć przy swoiey do koncá mey głowie.
 Dla tegoć w przestle látá / Kres moy vwazony/
 A wás koniec w niedbálstwie z stráchem vpátrzony/
 Pláč mi z ozu powodzia wycisnal rzerolivy/
 Gorskie tzy wam w przestroge zálewáty níwy/
 Chcac zgásic wáse zbytki / w kraweey swey strogosci/
 Gniew y zawisć spoleczna w zley zápálezywosci.
 Dzís ledwie wynurzyrosy głowe z smutney rzeki/
 Inž widzac ze sromotnie zgube swa ná wieki
 Zta przepásć mi goenie / niezgodá domowa/
 Rzad nieradny / zta wiara / wsech prywatá nowa.
 Wotam ná was Polácy / zložcie rády swie
 Wíeden pózet / á obce vmieycie zniesc zbroie :
 Strách mie by mi sie gorzey Krzystat owe zdroie/
 Wegerwony prad / y w krawe nie zmienily znoie/
 A co ciezsza by mi smrod zlych psow Bisurmanstich/
 Brzegow w swych nie ospecil obrzydách pogánstich.
 Pátrzaycies w te Choragiew / y w dzísiey se czasy/
 Jákie w domu Wyczystym mnozja sie wam wczasy/

Nieprzyjaciele zewszad wznoszą hárde rogi /
 A z ogromnym pozorem strzydłate śla trwogi.
 Z tey strony Polska maćie / a zámítad Oycyznie
 Wegierska : rowna máia swey burdy isćizne.
 Naprzod zemna wważćie cudza zgube pilnie /
 W teź także wpaść strzeżćie sie : Już pátrzcćie vsilnie /
 Jáł Oycyzná Wegierska w wierze obnáżona /
 Własna jest Andromeda frogso rosćia gniona
 Ná skále zámieszánia / błednych zabobonow /
 Láncuchem sprosnych bluźnierstw niewolernych Ammow
 A Turczyn jáł smok stráśny morzem świátá tego (now.
 Skazę / głodny sie ćiesac / z obłowu pewnego :
 Już w zebách trzyma rámie / iuż ziadł reke cáła /
 A Persens Chyześćiański / lecac zrecznie z strzáta /
 Ná sklonnym Pegázusie Smoká w twárda skóre
 Prožno bite / bo bierze niewdzieczność tám gore.
 Pyta tey Ktoś jest : z kim technies : złożyć láncuch rádzi /
 Pátrzcćiesz heć tey niezgodna w płochey wierze wádzi :
 Wzgárdziła w głupiey rádziej obrońce meźnego /
 Broni odiać láncucha zlosćia wólowanego /
 Mniema by ia miał zekzyć / hárdośćia go zniża /
 W tym sie smok do tey człontow nádobnych przybliża.
 Pożart z głowa y pierśi / tylko tám zostály
 Stopy / by Wegierskiego znák głupstwa zeznáły.
 Ktoś wyliezy przypadki tey ziemie bogátey
 Rowney iáblku złotemu y przyczyne stráty
 Kto wypowie iáł oná za Mátryna cnego /
 Dześieć kroć sto tysiac ludu Tátárskiego
 Przywabiłá z Athyla / Arpada z obozy
 Wielksemi zás w siedmigród obu pełnych grozy.
 Gázyá práwnuł przesłiczny Arpada sprosneho /
 Od poćiechy woysk znáczney Woyćiechá Swietego /

Okrzęzony naprzód z Węgrow/ istre wiary wzięty
 Z wszelkim szczęściem rozniecił. A ten ogień święty
 W osmdziesiąt lat za Aby zli Węgrzy zgásili/
 Co raz z sroższym nieszczęściem Chrystá odstapili:
 Bo z tym przyšla pozogá za Boskie zapáły/
 W zapáleywość Marsowa twierdze ich zgorzáły.
 Czł Tatarska saráica cny Władystaw pierwszy /
 Bellá szwarty z Krolestwá wypárty iáł zwiéršy
 Mieżem/ ogniem/ aż w wyspách krył sie czas niemáły.
 Zwlázto nedzny kłkatroć czł pod Pestem sirzáły.
 Padł Władystaw Jagielow v Wárny w mlodości
 Od Amurata/ dla swych Saslad niesworności:
 Pády obie Mize/ tryumfu takiego
 Stárty sobie nie żyzył z Polaká mežnego.
 Widział piaty Ládystaw Konstántynopole
 Jáł wziął Grekom Máchomet głupiey w ten czas škole/
 Woleli tám skarb w ziemie z swoia zguba chowác/
 Aníž go swey Oyczyźnie w obrone dárowác.
 Máchyáš swietność swych ziem w kásuiac zenie/
 Strácił z zoldem Węgieskim Rzymškie perone mienie.
 Zás gdy z ziemie wychodzi/ Turcy tám przychodza/
 Zamki/ ludzi/ dobytki/ nie wetowonie škodza.
 Władystaw Bázimierzow zniost Wiedeń z Kákusy/
 Widział iákie pospolstwo z Szláhta stroi Kusy.
 Ludwik wtory mlodošcia Solimaná zwabit
 W Biatogrod/ záczym Węgry strášliwie osłábil.
 Widział iáko wziął Kodys ten pies záušfony/
 Sam w krotce v ciełáiac zgináł postrzelony.
 Jan Siedmigrodcki chciwych prákryka obrány
 Z Solimanem wnet burzy Wiedeń z iego Pány.
 Ferdynánd záš drugi krol ešci v Turkáproši
 Przez Laskiego/ ten struty petá tylko znoši.

Janowemu dziecieciu Turczyn rácutk dáie/
 Ják Wilk w Peście w Budzyniu opieka zостаie:
 Dátym Ferdynándowi Kray bierze/ lud búie/
 Algier z Sygietem gromi/ ták z zlych Wegrów tyie.
 Siedmigrodcka w tym ziemiá/ Wegrzy inż z Kropoty
 Opuśza á przystáie do tamrey síroty.
 Wegrzy w sílách wstawşy Cesárzá Rzymstiego
 Já Krolá wzięli/ y tenżmóśt tam síte ztego.
 Sygiet w tym wzięt Soliman ják lew y smok srogi:
 Bog puścił ná bluźnierce żwierz ten pełen trwogi.
 Potym sie Sultanowi zamki poddawáia/
 Jáś Tátárzy stojac sie z Turki dobywáia
 A z Jáncáry Tokáia. Algier/ Srygonia/
 Wáşe oczy widziáły ják gromia/ lud bíia:
 Twóie wşy dżis słyśa/ czuie serce z stráchem/
 Jákie piekto tam w nośi Mars z swym indermáchem.
 Krwáwy ptasz Tysyphone wşedy rozşerzylá/
 A weżámi bluźnierzkie twarzy oşpecilá/
 Jedz gromáde wzbudzáiac/ podżega gniew/ iáby/
 Które trzesac płomieniem nieca nedzne biády:
 Ośtátni raz inż lecac/ rzuciły Dunáiem
 Stóiet stráśney niezgody/ ten Wegrzy z Báłscháiem
 Porwawşy/ wnet sie z Niemcy okrutnie zwádżili/
 A ná rácutk z swo z guba Turká przywabili/
 Wniemáiac by wygráli/ ják gdy ielen śniádnie
 Wydżie ludzióm/ á gorzey w iástinia łwis wpádnie.
 Już meże y niewiásty / dziećiy z stáremi/
 Náspót rzeża bez folgi śáblámi Krzywemi.
 Wláśiat Wegrzyn niezgody/ w wierze rosfárgniony/
 A ziemiá z gube Krzewi w wpad nieśćigniony/
 Wiecey trupow niź śnopow zagony mu rodzo/
 Głowy liezba swá groná w winnicách przechodzo.

Złoto sie w zušel mieni / á w popiół pšenica /
 Wino z lzami zmiešane / Erwia plynie Krynicá /
 Winorodne máčice šcierwy množa sprosne /
 Ziemie grobom nieštaie : á w sinrody niežnošne
 Powietrze z niezrownáney brzydkošci nárzeka /
 A Dunay nád swe krople geštych sie čial leka.
 Wšytko sie nebo smuči / gwiazdy sie wšakobie
 W rožnym biegu tuláta. Miesiac čezsto sobie
 Twarz záštaná žádlíwoy: Slońce swe promienie
 Mieni / že Wegrzyn márníe leči w spustošenie.
 Juž z mordu nád swoy zamiar Jedze sie wzdrygáta /
 A od čial zbitých ludži čolo odwracáta :
 Aležtoš sámých Wegrów kroči im swe włošká /
 Charon v piekielnego nádažyc iuž okna
 Nie može / w mgníeníu oká choč tyšiacem w łodži /
 W strašny šad Rádámantow duše zbitých w wodži.
 Nie može máta zemiá zniešć ich wielkiey žošci /
 Ich blužnierštwá / morderštwá / bráči bez litošci.
 Przyšedł dšien / y čas / Erory podal ie ku wžgárdžie /
 W wéteczce / w rospustošeni / co niebieškich chárdžie
 Lžyli: Bog im miecz štepił / obrońce w potrzebie /
 A pomocnik á odial / ržučil ich od šiebie.
 Nie mogli ich zgryšć šnok strašny / zgryšta ich niezgodá /
 Z ktora nagle przypádlá oštatnia przygodá :
 Jáť do rány zbolátey zewšad sie sinrod zchodži /
 Tak z rána niedowiarštwá Wegróm wšytko škodži :
 Ná ich wšta bezecni wedšidlá wložyli
 Pogánie / á fortece w swe štáynie zmienili.
 Niešesliwe to láta ktorych dočekáli /
 Lepiey by sie iuž byli prochem rozšypáli /
 Niž w rece Bisurmáškite przyšć mieli zelzywie /
 Pátrzac iak gwałt Wyčyzná čierpi fromiežliwie :

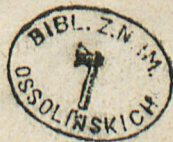
Jey ozdoba y świetność bluźnierstwem zácimiona/
 A Scolicá nogámi w zgorę wywrocóna :
 Z głowy iey cháródurney zepchnał Bog Korónę/
 Berto skrúsył / á w boiu odiał swa obrónę :
 W ptáczu niuculónym / w nedznym nárzekániu /
 W niepoćiesney gorzkości / w strasliwym wzdychániu /
 Nieprzyacióły nád nie wystáwit w lekkości :
 Nagle iey lat vkročil kwitnacey mlodosći.
 przyšly w pośmiech Pogánom / Europstie narody /
 W obelżenie y hánbe / z vporney niezgody.
 Niechca sie zgádzáć / wiec ich iák ogón koniowi
 Sertorius po wlośie wyrwe Turczyn mowi.
 A niechca być w gromádzie / wiec ich iák on strzáty
 Scylurus wnet Tátáryzn / tamie w síle mátey.
 Szesliwy kogo cudza przygodá w czas Karze /
 Nie bywa v prášniká wabem. ná rosparze.
 A ztey strony Choragwie niewiem iesli znaćie
 Swa Wyeyzne Polacy / sámi ia sárpaćie ?
 Jey stolicá liseie w podley wáśey wzgárdzie /
 Lekkości ia swa lýćie / depcac w zbytku hárdzie.
 Coż mniemáćie po Tátary od morzá Gdańskiego /
 Tylko byl iey máiestat páństwą wielmożnego ?
 Władáta tá Europie / y Azyeey złotey /
 Nie orzac / nie buduiac / łow y łup namioty /
 Trzymał iey rościagnione po lodowe morze /
 Azzá wierzch Prometheow : zkad zachodnie zorze
 Mdláto inż w ćichym stráchn. Bo iey narodowie
 Wineći y Rosani / Lány y Cékowie.
 Butgáry y Antowie / Bárwaći / Bosniacy /
 Serbowie burzac ćisico y dzis sa Polacy /
 Mieli dział troygá morzá po Brzeg Adryański :
 Ták swoy páłac wymiedli Wyeyznie Stowiańskicy.

Kozerwálá niezgodá bráčia ziednoczona/
 Kościetá ich w rozności prywata sálona/
 Opuścili Oyczyznę namilša iedyna/
 Roznie sobie obrawšy zła mácoche ina.
 W was nádzieia Polácy sámých tylko stata
 Wášá dzielnóšć ziednoczyć rozna bráčia miátá/
 Zgládzšiwšy zle mácochy/ obce gospodynie/
 A ich máinki nierzadne/ w Máchomeckim gminie.
 Już sie to podobieństwo znácznie ponarwátó/
 Moc wam w rece Synowie przednich państw wpadátó :
 Nie wspominał przy Wegrách Mlýzey y Wárny/
 Już tam był y swiát w reku/ Sasiád winień márný.
 Już potym z chęcia Duńška insych państw podánia.
 Dawno wáš ókrąg ziemie/ zbytek rozny zbrania.
 Wprzód tu przyszło Mázosze/ Rus/ Litwá/ Prusowie.
 Zás Wotofša/ Múltánęczyt/ Chcieli też Węgrowie.
 Niewiem iákościé Moskwe z reku wpuścili/
 Gdy Moskwe się/ tošćie w sie sami wderzyli.
 A co wam zátym idzie nie widze ináčey/
 Jedno iák w tey Choragwi/ każdy tu z was baczy.
 Zewšad sie nieprzyiaciel/ po stronách gotnie/
 Gdy sie sami znišczycie on v was godnie.
 Zaž Tátárom/ y Turkóm/ Moskwié rozdražnioným
 Zamoreczyłóm/ Sasiádom insym zaiušoným
 Smiećie vsáć/ gdy swoy kray z gruntu plondruiećie ?
 Tak Orlá zmorzonego ledá Sowá gniećie.
 Pierwšy wáš nieprzyiaciel/ ktory drzwi otwiera
 Domowe/ á iák zlodziey ná wáše krew zmiéra/
 Wtašnie sie iákó Monštrum śród Polški zásádzil/
 Oštrym w głowe Oyczyznie inž grotém záwádzil.
 polški wbiór/ Bron Polška/ ále ná rámieniu
 Trzy głowy stogie wznósi/ wšytkim ku zelženiu.

Swini teb wam zgryśc iábko chce Oyczyznie drogiey/
 Bódsie ia był salony/ á psí zab zás stogi
 Szekáiac lzy máiestat: To domowy zboycá/
 Mátké Polška chce zábić/ zbirwšy mnie iuz oycá.
 Dżiw to iest zly Swawola/ cówárzysš zkosliwy/
 Szkodzi z pietna swoboda/ Wolności cnotliwey.
 Cudo sprosšie/ okrutne/ drapieżne/ Bezbożne/
 Z Kaukazu zniszczyć przyšto Láchy nie ostrożne/
 Wrodziwšy sie w on czas w głowie dumy hardey/
 Nimrodá niestworńego/ kiedy kámién twárdy
 Ná wieże Bábilo/ ska kazał br áciey dżwigáć/
 Lowiec Bogu przeciwny wolność swych iáł smigáć :
 Niezgoda Mámka bylá : á tezykow rozność/
 Mowić o rosproszeniu ná licha swa prozność
 Náucz á tá z furya mistrzyni pietielna/
 Dla tey iuz iuz Oyczyzná Polška iest smiertelna.
 Ażci Nimrod mym Przodkom był własnym Prádziádem/
 Przeciém ia swego ludu nie wiódł tego sládem/
 Ale równie prowadził w ziednoczoney zgodzie/
 W porównáney wolności/ y spolney swobodzie.
 Z czym wšytekich mysl wielmożna ná swiát rozrozniony/
 A iuz mogli pošiádać ziemié wšytki strony.
 Lecz zás drugim Nimrodom/ iákomštwo y zbytki/
 Kajáły znowu ciągnáć dzialem w swe wżytki.
 Wádba sie o osobne Páńštwá Tyranowie/
 Záczym LECH y CZECH/ moi cnotliwi Synowie :
 Wstápić im musieli ku stronie pułnocney :
 Ci máiac ten znák Bóski/ by w swey sile mocney
 Rycerškiego rzemiešlá wšyšcy sie ćwiczyli/
 A narody rozliczne w iedno zgromádzili.
 A z áwše to stáránie wšilne miéwáli/
 A moc wam w rece wáše roznych ludzi dáli :

Chcac po wás tey silności / byście ich przykładem
 Kosli wkóto przez mestwo : Lecz was wiele sládem
 Idac sporney Sweywoley / iest temu zawáda /
 Szkodzi Polsce to Monstrum odmiána skáráda.
 Gdyż to sobie zá wodzá noc z moich obráli /
 Pátrzciesi iák sie potwornie zewšad z odmiéniali /
 Rownemi byé we wšytkim chca swemu dšiwowi /
 Niepodobni by namnicy inž inž ezłowietowi.
 Swáwola / nowa Circe / Sphiny / Chimera sprošna /
 Meduza dšiwotworna / Hártia ztošná.
 By wzrok Dyogenesow ná čas mály mieli /
 Z stráchemby poštaé przez nie odmienna wdšieli :
 Z Likáonem drapiežnym wiley swym sa gtowni :
 Z Proteusem lwom / wotom / sinošom domá rowni :
 Z Zlotorodnym Midásem ošlowie wšáci /
 Z Akteonem myšliwym ielenie rogaáci.
 Kufel przyrost do geby tym z Epikurámi /
 Z Elpenorem roškosnym estáli sie wieprzámi :
 Z stroynym sie inž Pitufem zmienili w dziecioty /
 Z niewiešcieli przy studni Salmácys nápoly /
 W dšiwney rzece Cykonškiey trzewá im stámiáły.
 Meduzy wezoptodne zgušlili ich w stáły.
 Juž Centaury / Rákuse / y Zidry przechodza
 potworností / bo sobie ánie obcym škodza.
 Juž z Bryátem štokiem Obrzymowie wlášni /
 Gory znosac pod niebo Bogom chca byé strášni.
 Tántalom y Zyzysom / strášne Eumenidy /
 Gorgony w Polsce šerza Krebškie ochydy.
 Juž z tym y moie Wišle w Kocyt odmiéniaia /
 Wšedy polá pláczliwe ogniem otaczaia.
 Cerberá niedoštaie do piekta tákiego ?
 Swawola za Cerberá stoi troygłowego.

Básińi sie to wam zdádzá / wiec sami pátrząyćie
 W zwierciádo swych cnot stárych / rozność nowych znay /
 Już sie moi nie znáia y Bráćia rodzeni / (ćie:
 Woyská ná sie zbieráia / krew sie rzeka pieni :
 Leći lud moy ná powal głodem wyniszezony :
 Státek / dobytek / rzadem złym wykorzeniomy.
 Rece rolnym robakom w podártkach wstáły :
 A zá pompa zbyteczna Siostry nedzne wstáły.
 Ceres z wieńcem kłosianym y z Corka odestá /
 Proserpina swym wólknem wóskła rzecz obestá.
 Już wprowádzá Swawola okrutna niewola /
 Wsi drze / miásta wyraca / swych pustoszy rola :
 Burzy iákby wiecznie gmin wykorzenić chćiała /
 A swóie towarzysstwo iuz teź ná hał zdála.
 Nie ták frogo bestye głodem przymuszone /
 Drapia stádo iák to swe od Bogá zwierzone /
 Ktorych z skory zstupiwszy ná skuty ná woły /
 Wydżiera dziesięćiny / iuz burzy kóścioty :
 Siła młodych słáhcicow zá Swawola ida /
 Sromota Dziádom czynia przy cności z obyda.
 Słáhcicowia cnotliwy / spokoyny / prawdziwy /
 Nie ma nigdy tey Slawy iákto lotr zlosliwy.
 Często w płaszu Wolności zboycy y złodzieie /
 Swa Oyczyzne pfordruia / z swobodney nádzieie.
 A niemogac slawy zysć rada meštwem swoim /
 Pala tey dom iák niegdý Herostrát rozboiem
 Kóściot sliężny Dyany : Táć bezecne dzieie
 Z Náhiáwelem swym stroiac / Swowolnik fáleie.
 Wára słáhcic ia wolny przed prawem / wrzedzie
 Nie imay mie, Siemiánin zátym w wieczney biedzie :
 A wolno iák wilkowi iesć gesi / ćieletá /
 Poki go nie nápedza do sieći szenieta.

Ty mi brátá/ iá ciebie/ mnie inšy/ Bý smiele/
 Až w sadny dšien Kryminat wieže mowi ščiele :
 Rowneć mowia zá glowe fláchćie Bánicye/
 Jáť o zlotych dwádziešćia/ gdy go práwnie zmyie.
 Záťym moc Thálionow co z trzofámi chodza/
 Bítac fláchće iáť chłopy/ smierć przed časem w wobza.
 Człowieká či rzecz šwíeta/ wieczny obraz Boży
 Sieťa smiechem igrzyskiem/ iáť lwi dšítie kozy.
 Táńšy cšlek niź tego rzecz/ licha duš jest drogošć.
 Škad ponete w mord ludzki ma okrutna frogošć.
 Tro cheć grzywien zá chłopá to go wnet zágniećie/
 Niewiem wiele zá fláchće/ nic to/ strzel ty przećie.
 Kupne práwo/ á duše przed áyne Swewoli/
 Dobrym Štatut dšis škodzi/ z tym zyšť mnozy kwoli.
 Bo z fláchćicá chłop drugi/ gdy inž nedžnik chudy/
 Pišzy w garsći možniejšym/ gra weń Pan iáť w duby.
 A táť sprošna niewola/ do piekney wolnošći
 Otwiera wrotá frogie/ w krowáwey želžywošćie.
 Gdy Swowolnik krew ludzka lichotnie pientezy/
 Kámieñ w tym práwie robi Bábilonškiey wiežy.
 Ná ktorým czárč Máteštat Stygiyški záktáda/
 Gožie Štwórcy šwiátá rošnie obrzydá škáráda.
 Š Kawkazu krowáwoćny/ Šámoiedži rowny/
 Swowolnik ludožerny / w nieludzkošći glowny/
 Množac štrášna niewola šwiátu piektorodna/
 Požera droga wolnošć / wolnošć niešácowna.
 Pierwšy Bureyusowie gdy te wprzod poználi/
 Wšedy záwše Oyczyšty požar tánowáli :
 Ná to pierwšy Krolowie miedzy wolnym ludem/
 Wolnošć iní wiéťšá wniesli/ žeby wiecznym trudem/
 Š košći/ z ćiatá włášnego watiey tu šypáli/
 A co dáley to ferzey krowia šwa vmáćniáli :

Wándálin

A dobrze wszytko byto trochá wolnych ludzi/
 Bez Tyráństwa póspolstwo w meżna spráwe budzi.
 Już sie w Polskich Orletá gesiách zápráwoity/
 Czas też żeby dziś dziékie w Tanryce gromili.
 Dosyć sie záinysyli sćináiac swych głowy/
 Czas sie w Chámstkie/ w Mostkiewstkie obroćić potowy.
 Chiron dzielny wzgárdzony tych nie popráwoite/
 Z póskronna go náuka cudzy zmiennik psúie z
 Chiron obraz Szláchćicow pózorny z swa cnota/
 Zniknal z madra wymowa/ z woienna ochota.
 Máiac domá księgi cnot/ y wzor meżnych Dziádow/
 Z skot/ z swey Akadémiey moc madrości pládow/
 Wola obca truciżne/ swoie Muzy iásnie
 Depca z tak w cudzym mózgu/ wszytko z Polsta gáśnie.
 Silá widze w tey domu kwitnie lódzi skódných/
 Kátylinow / Ceregow / iáko psow wyródných :
 Z Polskich swántow iák Sepi z sćierwu záwose tyia/
 Máczyn smutek ich rostkóš/ z tey smierći ózyia z
 Já z spólney Semele żyw Bacchus nieznošny:
 Z goráácey Zekuby wstát Parys lotr głośny.
 Gorsze cznie Oycyzná przy pierśiách Kácerze/
 Uiz Troiá w dziwnym koniu zbrádlíwe rycerze.
 Nie rozniećy Egiptka licha Biatagłowá/
 Przy synu swym mlódego Krokodylá chowa/
 Bogá swych kráíow mieniác/ ten čichy w mdley mócy/
 Rozrosšy sie w synowstkim sercu żeby móczy :
 Niewiásta mniema że syn grob ma Bostiz brzuchá/
 Z rádošćia tuczniey chowa strášnego szeniuchá:
 Ten z wrodzoney srogóšći rozdziera te potym/
 Anád głowa tey pláczac/ pásie sie żywotem.
 Tak Swawola gdy z burda kórekte praw zwódozy/
 Już Oycyzne w smiertelna kóšule obloczy.

Tá w práwnych Labiryntách iák Minotaur žyie/
 Krwis y čiály ludzkimi w biednych Krzywodzie tyie.
 Ktož taki ktory zniešie to cudo z iey głowy?
 Kto nabawi mych Synow wšech wolności zdrowey?
 Kárność Sioſtre Wolności z Polſki wyrzucona/
 Kto przywróci wſećiwie od Bráćiey zelžona/
 Kady ſa. co ſwiát głowa/ wiátr raka ſtracáia/
 Co kroca zbytki/ pompe y z tákoma zgráia?
 Niemáſ w Polſce Sátyrow/ dobrze Páňſtwu bywa/
 Gdy ſie w ztoſć/ w zdrábe/ ich glos iák ſtrazník ozywa.
 Sátyr wam iák niegdy Sowa prákom rádzil/
 Máty dab mlodych zbytkow by wáſ nos wyſádzil/
 Bo iák zroſnie/ wnet ſrogim práſnikom Jemioly
 Doda/ y ta was zlowia/ iák ná lep dſięcioly.
 Rádzil ſiemie Konopne chćiwóſci tákomey
 Wyrwáć zrázu: bo ſtad ſieć dſiergnie wam inž domy.
 Prožno ſtwierca nád Sowa dſiſ o ráde pracy:
 Prožno w ſieći rádzic ſie Sátyr á Polacy.
 Zgáſli z Sybárytámi inž Lukuluſowie/
 Zbytek ſtráſny Swowolnych dworzán kto wypowie?
 Nic im to roczny rodzay w ieden Bántiet ſtrawic/
 Wſytko gumno ná iednym pułmiſtu wyſtáwic:
 Obiad z gwazda wieczorna/ z Jutrzenka wieczera
 Wloka/ á w przewrótnoſci gebe ſwiátem mierza.
 Zewſad ſtrojne zwabili ſáty y bláwaty/
 Niedza wiedzabili ſplácheć ſwoy bogáty.
 Koſpuſty/ pychy/ pompy pelno Aſyryſkiey/
 Umiłowáł ich ſiemie zbytny ſtroj Mediſkiey.
 Coć wádzi ſtroj koſtowny? Ktoſ tám z Katá mowi/
 Pięknemu pięknie chodſić trzebá złowiekowi?
 Ták ieſt powiem/ lecz w przyktad piękniey z cnota w ſáry/
 Niž z dſięnnym ſtrojem herby obracáć w máſtáry/

Bo chudych křtátek Křázecky w strojách wnet ogrudzi/
 A zás wštyd w niedostátku z domu przez wyludzi :
 Gdy wíec wielkim/ wielmožnym/ iáshnym/ miłostíwym/
 Wznosi sie nád wšelki stan z tytulem hepliwym,
 Ledwie sie inž nie křádác z Boskiemi obrázy/
 A potym sie iák zmiia w sprošnych šmieciách snázy :
 Wnet on zgáśnie w pochlebštwie niešláchetny zšiereá/
 Šluży Turkom/ šwých burzy/ z Tátáry blušniercá,
 A choć nie to/ wíec domá w blažešštwie zostawa/
 Gdy Pigmeý z Poliphemá/ Trus z Krezá wštawa :
 A co w przod gora křozyl stroynizek wšyoli/
 Šádzac šwoy po Krolowštu máieštat šeroki/
 W niezližonych potrávách/ w tyšiacnym oršáku/
 Potym šam ški iem chodži zostawšy ná šáku.
 Míašto roty inž koštki/ y káry šykuie/
 Z chlopy w kárcznie/ o krolá winnego woiuie,
 Chudy wol z zšora głowa šláchćie dobry miány/
 A Šwowlonik šmok křušty leb ma ošwóány.
 Jáš w tym zšote náššály/ táš roty želázne
 Šginely/ á z šromota wćiežce przyiázne.
 Šłoci byli žolnierze w drzewiánych šrzemionách/
 Džiš drowniáni ná zšotych/ rozni w roznych štronách.
 Tylko w zšote káncuchy čha być Tokřwatámi/
 W šroy Pápiriušámi/ w napis Šcewolámi :
 A tryumf dužych mežow nie pietnych zwykl gšošić.
 Nie možnych lež roštropnych/ rzad w radžie wynošić.
 W perky/ w zšoto gnušnieie žolnierz wžbroioný/
 Wabem/ šypem/ nážšieia/ zšoycom iešš z ich štrony.
 Čzášby sie tuž obažyć/ á obiać madroššcia.
 Wniemáne šwe doššátki/ y z liča šwa wšoššcia :
 Nedžneć to máiešnoššci/ bogáctwá w bogie/
 Co tryumf lotrom množa/ á wam zšuby šrogie

Jáko z rúná zlotego / Múdíásových grubow
 Rozwlotca / rozmazáiac moc zákosnych cudow.
 Bo iák Mágnes želázo / Burszyn plewy čiagnie /
 Bázylisfel smrod zgubny / rák zlotó boy lagnie.
 Zlotó womit Fortuny / trzewá ziemie dzirwony /
 Plutóná piekielnego dym cnoćie przećiwny.
 Z zlotego sie ciężaru Rzym obálit slawny /
 Korynt zburzon / Pers zwatlon / y Spártáńczył dawny.
 Zlotó Węgry zniszyło / zlotó Niemce tráwi /
 Z chćiwa zádba Polaká zlotó wzgube wpráwi :
 Bo go wšyseczálwia w Oycysta obrone
 Swym dárowác / á dádba ná bezecna strone.
 A co glosney przypomnie / zlotó Greci tráci /
 Z lochow skrytych zniešione srogo sie im pláci :
 Gdy zšedt w ich młdošć Máchomet Konstántyнопole /
 Ze mu zdánie skarb przenioš / wroćit mowiac bole /
 Zešćie mie tym nie wšpárli / tedy sie niegodzi
 Zeby w tey zyl Oycyznie ten / ktorey sam škodzi /
 Kazáł wšytki pošćinác. Wy z cudzego rzadu
 Fortune swey tákt dáycie : trudno przyšć do ladu
 Gdy sie okret rozbié od gniewu morškiego :
 Nie záluycie šrzyń rzucić / dla zdrowia mišego.
 Wey waleczni Sármate / ktorzy głowa swoia
 Jáł Ałas niebo ciężkie / Pogány z ich zbroia
 Wspieráli od Chryšćian / y Europy wšytki /
 Dšis sa licygrywnowie zdechli ná pošytki.
 Jesliš táł ślan wšpániáły / y serce wielmožne
 Chćiwe ná stroy koštowny / y co zlotó prozne /
 Nie ztež ze krowáwych šošierác / nie z škor Chryšćianškich /
 Piekney z rák bez zazdrošći odbierác pogánškich.
 Jákie Páńštwá przepyšne / dziedzictwá Slowianškie /
 Woláia Láchow k sobie / cierpiac háńby Chámškie :

Też Turcy bráctey wáśey okrutnie wydárli:

Tuż čicho ná was sámych gárdiá rozpóstárli:

Támby Synom Koronnym iák w Wyczyzne wlasna

Spiešyć sie z ánimusem/ y z ochota stráśna:

Jákó wiec ná poddáne / ná sásiády/ bráty/

Stuža swym nieprzyštoynie/ znikzemney zapłátý.

Trost morze zá tym plynie/ tuż ie w prásie swiátá

Pograža/ w rowna frogosć nie slycháne látá.

Czás dšisiey sly krzykliwie/ y was Bialegtowy

Budzi/ inž zboycy bieza sćinác wáśe głowy/

Strách ziawia wielkooki/ w sásiádek grozy/

Žá táncuchy ná syie wiáza im poworozý/

Žá mánelle káydány/ petá zá pás złoty/

Žá stroy nágosć/ zelzenie/ y frogie roboty:

Ze wsyteklich stron inž woyná / á wy nie niedbaćie/

Co z swego gospodárstwa mežom w oboz dáćie:

A snadz miásto Konopi/ iák y w Kártaginie

Wtosy wáśe w čiećiwý/ káždy wáś brát zwinie.

Przeto stroycie we zbroie žony meže swoie/

Žtožćie siostry swey bráći ná rýnstank swie stroie.

Tiech wáś stroy bedšie drogi/ mežow wáśych cnotyž:

Te žoná Philonowá nie stroyna forboty

Ná weselu spytána sławnie powiedziátá:

Kornelia z ás Rzymška Syny wklazátá:

Cwiezone zá swoy kleynot/ Páni pyšnostroyney.

Tákí Polkom słáchetnym iest dšis stroy przyštoyny.

Cwiezac ich po Spáreášstn pokármu nie dáćie

W káždy dšieñ/ áž kúnst iákí z čwiezenia poznacie.

Pierwsyć grunt z dobrych dšieći Rzeczypospolitey:

Toć ieý mur iest zelázný/ w byáment kúnst lity.

Tiech čieýćie inž zárážác swey Wycyžny nimi/

Gdy wysša z cudzych žiem moc wiar/ z žbytkámi žlymi.

Záprawcie ie ná Turki ostro iák Mars nowy
 Proši w čas Chrześciański tak świat ma gotowy.
 Stańcieś polki iák niegdy Spártánti stánety
 W strách wojenny / á sáty przeskławne roziety /
 Wstańcieś Timfy Stowiańskie / Wándálskie Boginie /
 Rycerzom niech z yst waszych głos ku sławie plynie.
 Spiewaycie iuz żołnierzom słáchetne niewiásty /
 Niech bieža ná Mostkewskie ná Tureckie básej.

W Andálin rzečna ráda gásić zbytki rádzi /
 Słuchác rzezneý potwory Láchom nie záwádsi.
 Juz miásto tańcow Kuslow yzabaw Bosterkich /
 Jmćte sie tukow / Kopy / Krotofil rycerzkich.
 Keo do Gdańská wiodl skazy / á do Brzegá čiolti /
 Gotuy teraz ármate / ćwiczac lud / pácholti /
 Pospolstwó drog do mestw á Polskiemu niegrodzac /
 Anicnot nowokwitych swym vrokem škodac /
 Szlácheckie to rzemieśto żołnierśka sie bawić /
 Gburóm z rolnym nálogiem / márný zbior zostáwić.
 Niech kmieć gospodarnie / sýkniac gradziela /
 Niech niewiásty ráchnia z dochodem kádziele.
 Niech kupiec zbiera złoto / niech Żyd škárby liezy /
 Wy przestáycie ná wlasney rycerśkiej zdobyczy.
 Lecz nie domá / iák znaćte z frogiey swym Sweywoli /
 Táč wiecey w wászej zgubie niżli w cudzey školi.
 A lew mátych zátaow / orzet much niegoni /
 Słoń myszy nie woiwie / á teź záwse stroni
 Przed wrzaskiem mátych prósiat / lecz w woystku lud biie.
 Ták Szláhcie nie z swych lupu / pietnicy z Pogan tyie.
 Zwiazćcieś iuz zła Swawola opát tysiacnymi
 Lánuchy gdzie báleto / tám ysty krwáweml
 Niech zgryta ná Pogany : bo iesli ináczey /
 Zginać wászej z Swawola Wyeyźnie polacy.

Zaś z tym dsiwem wfacie morskiej straszney wodzie?
 Godziesz na płochę Sasiady okrety y łodzie?
 Sać korabie/ galery na morzu pitánym/
 Burza port swey Oyczyzny z zamkiem twárdo słánym.
 Srogi grozi Neptunus Láchom wiatrogonnym:
 Jednemu Aryowi bez nawy był słonnym.
A Tatarzyn iako wilk zab głodem zmorzony/
 Cieşy lupem za okny Polskiej rozroznionej/
 Ktory robic nieumie/ tylko w wieczne czasy
 Umyslił iak do Káin/ do was na swe wezasy.
 Z polski wbiór/ broń/ żywność/ Bierze slugi/ żony
 Bez liczyby na niewola w rozne pędzac strony.
 W Chrześciańskiej krwi plodney rot sie seroce/
 Wielkim mnostwem zley młodzi zawşe was kłopoce.
 Tam tyranstwo rośćciagac nad Káinem/ Chámem/
 Moze gorna Swawola nad pogaństwem samem/
 Nie domá nad swa brácia/ o miedze zágony:
 Tam rozmiar niw rodzaynych/ w polá nieskończoney.
 Támby twárda niewola/ tám lupieże stroic/
 Robiac iak bestyami/ tám zla srogosć roic.
 Tychci Turczyn iak charty zártkie ma na smyzy:
 Wprzód twa wlosć Czarze dáiac / dżis im zaś chold liczy.
 Ktoż to winien? Swawola: przysć wam nie dać sobie.
 Nie znaćcie swoidey zguby? rośnieć wam w tey dobie.
 Kosna Nálewaykowie na gránicach słodni/
 Bieża Micháitowie Brolestwa sa głodni.
 Swale czynia swey Oyczyznie/ strawiwszy wsi swoie/
 Wióda w swoy kray Pogaństwo / straszne tych sa zbroie.
 Turczyn zaś w Polseze czuic niezgodliwe wiátry/
 Jus sie porozumiawszy z Swawola przez Tátry/
 Dawno was chciał nawiedzić/ by Pers z swym nieczymat:
 Dawno was iak y Węgry z nádzicia przezymat.

Jegoć rostopi jest krew lać / rány śiać ech sobá /
 Mnożyć śmierć / serżyć trupy / w zburzeniu pogodá.
 Łacwy tryumf y niego / dla wiary wojuie /
 Zbytki / łupy / niezgodá / w tym mu nie pánuie.
 W iedno tchnie / iednym sercem zniszczyć Chrześciany :
 Wsytko precz / w tym zgodna myśl sádba wsytkie stany.
 Serca sobie dodájac / mówia że Gaurowie
 Sa to świnié opile / á w wojnie ostowie /
 Dáwše iedza goráco / ośiektó wojniá /
 Wielšy pozet białych g łow w obošie słykniá.
 Wzafównie / á bez spráwy wšyscy chca pánowáć /
 Niemaš tego by w domu nie miał takim boiowáć :
 Jch rzadšcy z swey niezgody / w rece nam wpadáia :
 Jch żołnierze swowolni swey głowy nieznáia :
 Wprzełożonych zaś dáry / poezty y brák osób
 Ná nice wyracáia rzadu zgodny sposób :
 U słáchte gnusność / pompá / zbytek wbił wotewolstwo.
 Łákomstwem y nierzadem zaráził pospolstwo.
 Kozak z łotu hołduiac / z sława Bogá zdrádza /
 W swarzecz / á nie Oyczyzney spreczne spráwy zgadza.
 Woyná mu iákby káraznia ábo dom nierządny :
 Tak Turczyn y o Polsce wważa rozsádnny.
 Patrzyć ię tego śmiech hárdy / mówi / Chrześciane
 Brode mi woyna gola / włosy w Brodzie tanie /
 Ja co raz ramię wtne / to im nie wyrośnie /
 Dzia nie ramię / lecz byle wtne mówi głośnie.
 Oyczyzne wám hcená miecz / ná łup dobrá / mienie /
 Ná ogień dom / y wsytko podáć w spustofeniez
 Przymierzu trudno vsáć / tym on łowi Páńšwá.
 Jego jest naboženstwo zdrádzáć Chrześciansstwo.
 Trzech dobr dziwonych swiáć sie bał / Komá Sciańškiego :
 Sárbi Tolosańškiego : przymierza Turškiego.

Nie wſaycieſz z Swawola w to wieczne przymierze
 Obludne : Bo co wiedzieć kto tám łogo zbierze /
 Cyli to wiec zátacá / czy teſz zátac łowcá :
 Poki was nieupátrzy wczéſnie / będzie ſłowcá .
 Dacieſz ſie domá náleſć ? Tátáry poduſza /
 Nánegotowe / Węgry y Jánczáry ſpuſza .
 Nie trwożyſz was Swawola ? pátrzciefz ſkad ma ſilá
 Páñſtw / izali moc tego te właſnie podobilá ?
 Chrzeſciáñſkiem niedbáłſtwem / prywata / niezgoda /
 Turcy márníe / niſzemnie Páñſtwá wielkie wiódz .
 Pierwoſy ieſt wſtep tych zboycow do lichey Syryey /
 Gdy lud Bozy piekielney iáł ſie Alchimiey .
 Gdy królowie w Azey miecz ná ſie ſerzyli /
 Wnet Xieſza Máchometcy wſiawſy ich zgotzili
 Azya / Cylicia / z dydy Pámphilia .
 Gdy zás Włoch woyna gorzał / bra z miáſtem Grecya .
 Fráncuzowie z Hiſpany / Egipt márníe dárza /
 Gdy ſie o Neápolim z Sycylia ſwárza .
 Gdy ſie Márylimian z Wenety kátuie /
 Turczyn na Wyſpie Rhodys w tym lubey pánnie .
 Ceſarz Bárzet z Fránciſkiem Fráncuſkim ſie bte /
 Ten W Kroácyey w Węgrzech w Dálmácyey tyie .
 Gdy Janá z Ferdynándem prywaty wwodza /
 Obá ſwoia chciwoſćia wpul Węgrzyná ſkódba .
 Was z nim ziadł dſis nádziecia . Ták ten nic ſwo móca /
 Lecz mu ſie ſáme Páñſtwá przezdzieł w gárdlo tłoſza .
 Ktory iáł wáſz polkna wſy wiele drugich weſow /
 W Smoká ſie inſz obrocił / wſkázje ſilá meſow
 Jáł on ieden wſiáł wſyettie / tym go wſyſcy ſlédem
 Jednego polknać móga . Jáł zwiierz ſpolnym ſtádem
 Willá gromi : inſz wſyſcy w towárzyſtwie z godnym /
 Zábiegaycie páſczekom ná wſyett ſwiát głódnym .

Niechciejcie w was omylać przodków obietnice/
 Wolność/ Szlachectwo dane/ by Bostkiew winnice/
 Nie tylko granic miących zaráżać bronili:
 Lecz iá we krwi Pogańskiew śablami szepili.
 Nikomuć też Azya nie iest móca strásna/
 By nie zwáda dowowa/ swey zguby cheć włásna.
 Zniey dziesiać kroć sto tysiac woyska Xerxesowi
 Zbit Alchenezyl: zniey drugi zbit Daryusowi.
 Julius Cesarz o tey z tryumfu znać dáie/
 Bytem/ widziatem/ w zisatem lichy lud/ mdle kráie.
 Piacia swoich porażal ośmdziesiat tysiecy
 Turkow meżny Szkándenberg: bo ludzie byblecy
 Serce sobie mástokiem boiázne dzwigáia/
 Gburowie sami sie swym wrzástkiem przestrasáia.
 Władysław garścía ludzi ná głowe te gromil/
 Nic to raz lekce wázac/ choć sie Lecz ochromil:
 Raz Hámibal Rzymiány zbit / y choć pierścienie
 Ich złote korcem mierzyi/ lecz w drugie ruszenie
 Scypio Kartáagine z nim pospolu strocił:
 Bo nie inż vpadl wiecznie/ to sie raz wywrócił.
 Kóśnie Lechu Scypio/ otwierdz síly smiáto/
 Drugi raz Bizáncyum zburzył da Bog cáto.
 Pierzchnie z wrzástkiem Tatarzyn/ Gret leniwy snádnie/
 Zfer nági/ gmin bosy z Egypczykiem padnie
 Niewola sie swa stłumi Arabczył spalony/
 Zhyátył rostkofny vstánie zemdlony.
 Już dñis styse SACH Persti Turkowi nowo met
 Dáie: chćiey Kátholiku / stráci gre Máchomet.
 Moia rádosć o ziemie/ y z tryumfem pádnie
 Poki widze Swawola: krosiá stłumi rádnie:
 Szesc Pánie Thezenská ktory sie ná tego
 Minotaurá oburzył: day mu dla blednego

Lábirintu praw Polskich/ smur istey mądrosći :
 Day strzydła że przeniesie trudne ich różności.
 Już Młynarz cnotliwy swa nawa obraca/
 Návátnosć zwyciężájac/ á żagle roścáca
 Rády swey wedle wiatru/ czasu y wczesności :
 Niech świat zginie/ á niech trwa szczyt sprawiedliwości.
 Niechay wichy rozgromi zlych rády nád Lechem.
 Bog zrażi rozmiar. hárdy z przewrotnym pospierzchem :
 Cnota w kole fortunnym plemie Jągietowe
 Wrocíłá wam Polacy/ bierzcieś rzady zdrowe.
 Mestwo Chábrow/ á mądrosć Kazimirzow wstáte/
 Sprawiedliwość Dyznuntow oblápia te kráie.
 Zás Mostwe Stephanowie szesni zwyciężáia/
 Znowu Władysławowie Turkom strách wzbudzáia.
 Czotem bitie Tátáryz y Turczyn strwożony/
 Dla przymierza záziera w strásne Polskie strony :
 Dzís mu czas w trwoze zázgráć dumie Phokárowa/
 Omierzi wśy požarem wodé Dunáiówa/
 Szukájac drog swey Stawy we krwi Sáráceńsktey/
 Toć port/ braná/ szczyt własný/ dzielney czci Stowieńsktey.
 Dzís by wstápić Polacy w swych Prádziádow strzemie/
 Z wiára/ z cnota/ vderzyć ná Pogańská ziemie.
 Powstáycieś iuz á chutnie z to. Choragwia moia
 Z iednym/ z zgodnym zamyslem/ z Bogomyślná zbroia.
 Ale naprzod ná Mostwe/ támwam tryumf ściele
 Sprawiedliwość zá krzywde : isdż ná zdrayce śmiele.
 Wielmożná myśl pókazcie z postępkow wspaniałych/
 Pánu swemu/ swey bráci/ w sitách okazálych.
 Wstáć Synowie Koronni/ yz krzywda iednego :
 Wieprzeby serca byty w tym słáchetnieyszego/
 Ktore ná krzyk iednego prosiećia wonet skocza
 Wilká gromić/ gromáda/ vfcem/ smiála móca.

A długos ten zly narod bedzie was śmiał trwożyć?
 Rychtos przez was świat w jedność z swoboda ma dżyć?
 Kiedyś krew bráćiey wáśey ná śabli okrutny
 Ośusyć e rychtos z was počiesny syn smutny?
 Pomsta miłsa nád zdrowie/ żywot w pomste tożyć/
 Bog zelzon/ bráćia zbići/ iuż tey w mieczu pożyć.
 Badźcieś madrzy przed škoda/ często was to karze/
 Nie czynicie co wiecez gnia niedbali lekárze/
 Ze nie pierwey lekárstwa chorobie znáydnia/
 Aż gdy serce iád przeymie/ toż wiecez swoy błádz gnia.
 Niemowicie wiecez po škodzie/ z záršy chćiwosć syca/
 Rzucilićmy dobr wiecznych godnosć nieprzeżyta.
 Trzeba w meštwie ná sezesćie przeciwno dżis dżyć/
 Toć gnusnych y niłczemnych tylko zwykło trwożyć/
 Wsyzszys badź pieso przeciw nieprzyiáćielowi/
 Badź też ofrog dodawšy rzeźwieniu koniowi/
 Idźcie iuż Wándalite/ gđzie śláchecka rádži
 Powinnosć/ y gđzie z máćka Oyezyna prowadži.
 Idźcie dzielni Polacy/ moy meźny narodźie/
 Niezwyciężony w sile/ ná ziemi/ ná wodzie.
 Wáśych przodkow zwycięstwa/ Włosy/ Fráncuzowie/
 Hispáni/ y Trákové/ nie ch wznowia Afrowie/
 Tiejch Azya/ Europá/ ich moc wielka stawi/
 Niech świat wsytek z Stowienstiey mocy strách swoy
 Przešli śmiałe Hektory/ duże Herkulesy/ (práwi.
 A stuzne Wliffesy/ mezne Achilesy.
 Idźcieś gđzie cnotá wiedzcie/ gđzie sezyt wáśey wiáry/
 Czeláia was dobr wiecznych niezlicz one dáry.
 Stawá w rádosć wesota twarz wáśe odnowi/
 Piesni wam iuż wšystek świat/ y lud wšelki wznowi.
 Niemola swa wolnosćia zágláđzicie wšedzie/
 Bogactwo mnoštwo przepyšne/ y Pańštw wam przybedzie.

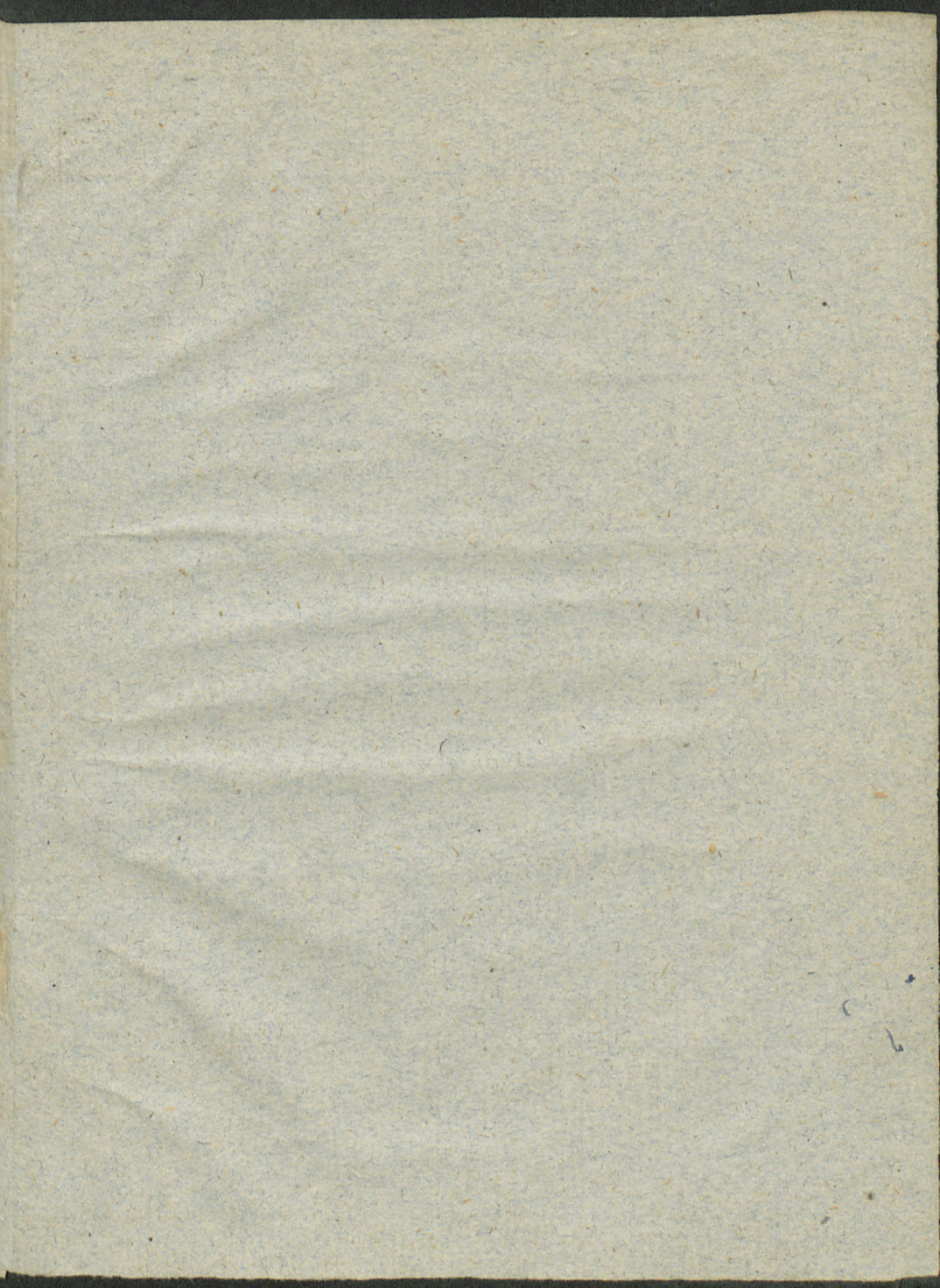
Wándalin

Już sie w swotey przysiedze z przymierzem osądzić/
 A dla Ewangeliey mieczow swych dobadzić:
 Krzymdy Bozey/ y krwie swey zemścić sie śnādnie/
 Skąd w żywocie dwoiaki smutek wieczny pādnie.
 Kto chce idź w łup Pogański/ kto w ich tārzmō chćiwý/
 Niech z Swawola przestawa/ niech ginie leniwoy /
 Lec kogo cheć Oczyszny/ miłość Chrześciāńska/
 Miłość drogiey wolności/ y swoboda Pāńska
 Ciagnie miłym puwabem: day sie w zastep tancie/
 Masz zwycięstwo tylko chćiey: miłość goźie chce stānie.
 Jāczym tryumf wesoly wiek szesny wrodzi/
 Gory pokoy rozkrzewia/ radość wczas rozplodzi.
 Oto młodzi rycerstiey już Pānny weźciwe
 W ośy świata podādza piosnki osobliwe.
 Kroynki ich wystawia/ y Krolowie światā/
 Niebā wāse imionā przeyma/ ā telātā
 Narodom wiekopomne/ w swey niesmiertelności/
 Was Chwala niestonżona odzicia w wieczności.
 Jużie wstāycie gotowi/ zābiegaycie ztemu/
 Morch brzegow ospecić nie daycie brzydkiemu
 Poganinowi: bo wam zginać z moia zguba.
 W rzadzie predko/ gotowi/ idźcie z Boska chluba
 Na polā krwāwopoyne zley Mostiewskiey niwy/
 Niech sie z was nie vraga Chānczyt niewstydlivy.

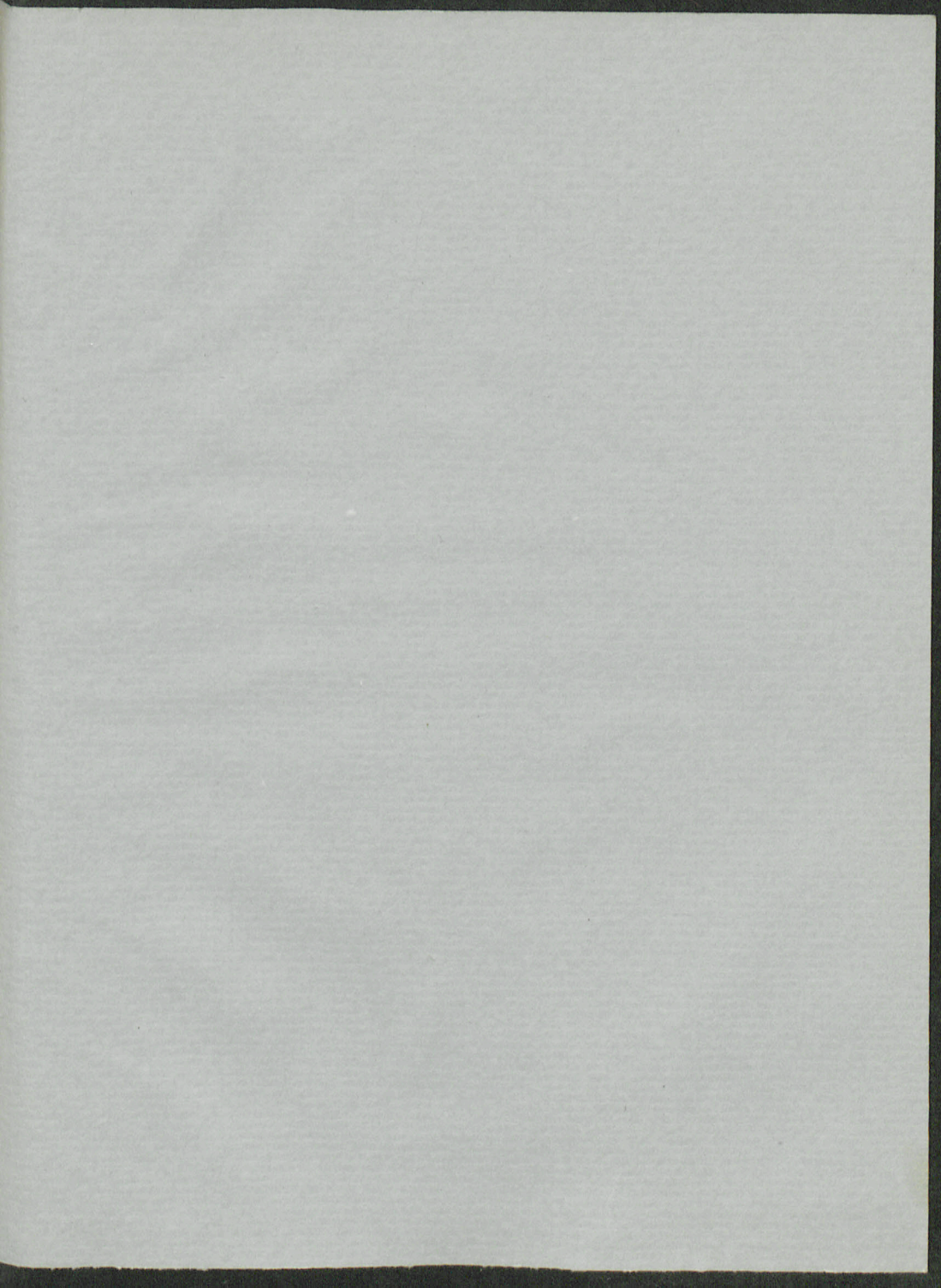
DO WANDALINA

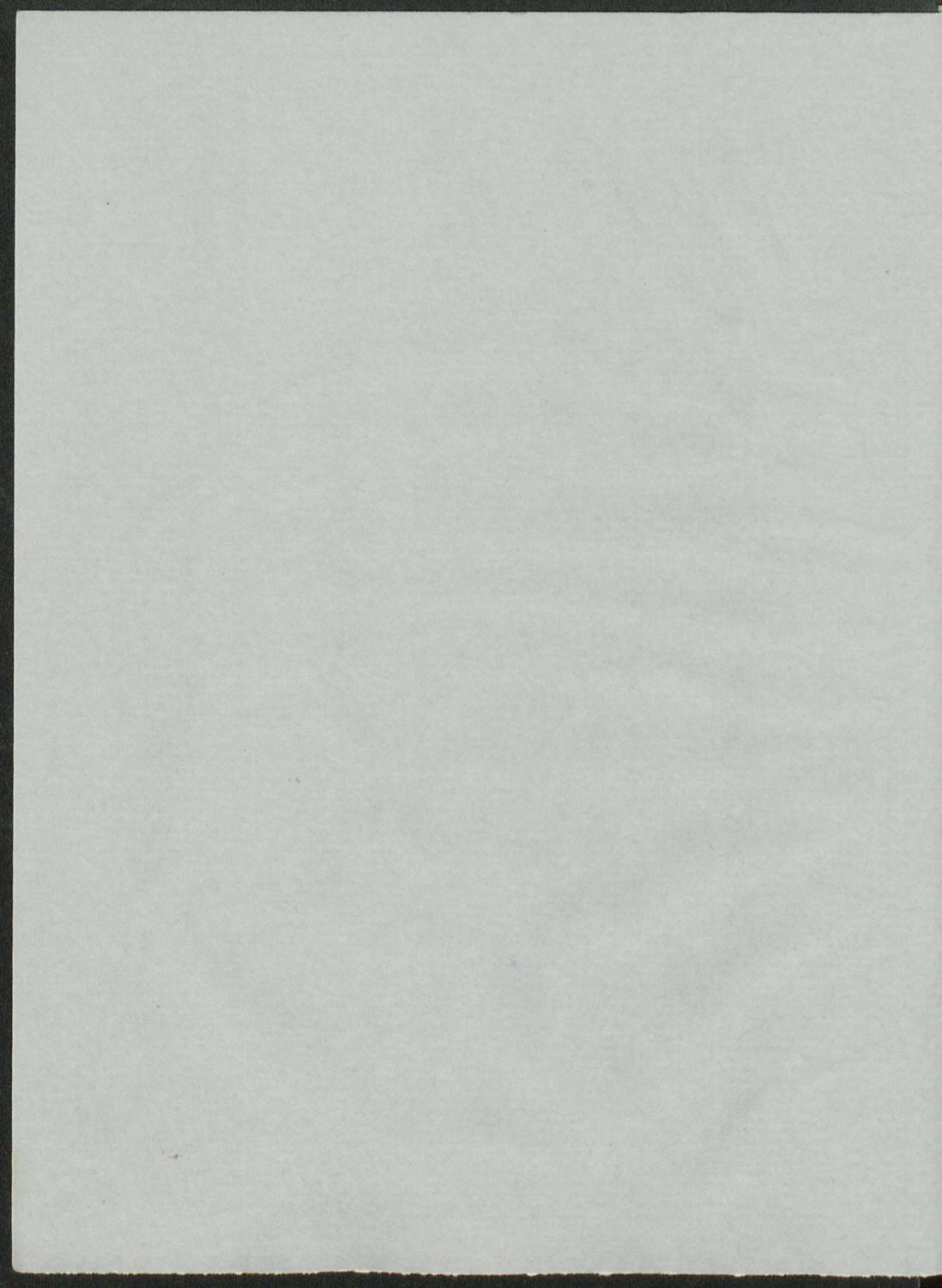
Fenydu do Choragwie silāc nie dostale/
 Radzy ty bieri i broiz/ gdy Swawola lācie.
 Z stan przy oney Wolności czcąc oney Berone/
 Skąd mi dāc nie przepomniś Pāhyz nā złą strone.
 Rząd w Sarmātāch wząd idgc lepszy Sātyrowi
 Opowiedz/ niech da insā wieśc Pogašinowi:
 Niezgodā tył podācie poboynym zastepom:
 Bialy Orzel odmłodnā/ strāch ro w āwiecie Sepom:
 Polskiey młodzi roy w māsłwie przy Wodzu gorowy.
 Zgoruy y sam zwycięzcy/ z trąbā beben nowy.

2653-

OPRAWĘ WYKONANO
w prac. introl.-konserwat.
Biblioteki „Ossolineum”
Data 20.08.86 Howelcyg

6423
O.A

